

ABIKS salvestuste üleandjale ja helinimestiku koostajale (folkloristile, etnoloogile, jne, erialainimesele)

ÜLEANDMINE

Helifailid (failikaardil, välisel kõvakettal, mälupulgal või muul kandjal) palume viia ERA heliinsenerile (Jaan Tamm, jaan@folklore.ee, 7377735). Materjalide kirjeldused (helinimestikud) tuleks koostada temalt saadavate koopiafailide ning failinimede põhjal. Valmis nimestikud palume saata tekstifailina helikogu hoidjale: Olga Ivaškevitš (olga@folklore.ee, 7377730).

Helinimestiku võib sisestada ka ise otse infosüsteemi Kivike, kuid enne peavad säilikud helikogu hoidjalt arhiivinumbriga saama (sisestamisjuhendeid ja -ligipääsu Kivikesse saab ERA arhivaaridelt: olga@folklore.ee, kadri@folklore.ee, 7377730).

MATERJALI KIRJELDUS e NIMESTIKU KOOSTAMINE

Järgnev juhend on SOOVITUSLIK. Kui täpselt koguja või materjali annetaja oma salvestuste sisu avab ja kui detailse andmestiku lisab, on iga koguja/projektijuhi enda otsus ning sõltub sellest, mille alusel soovitakse hiljem materjali infosüsteemi(de)s otsitavaks muuta.

I. Materjali/säiliku üldandmestik (nimestiku päis):

- 1) kogumisprojekti nimi (ja lühikirjeldus, kui see on vajalik)
- 2) koguja(te) nimed, sünniajad, kontaktandmed (NB! kontaktandmeid ei avalikustata, need on vajalikud ainult arhiivitöötajatele, et vajadusel inimestega ühendust võtta, kui tekib täiendavaid küsimusi; uusi küsitluskavu jms saata jne)
- 3) nimestiku koostaja (nimi ja kontaktandmed)
- 4) salvesti mark (täpselt see, mis on salvesti peal kirjas)
- 5) kogumisaeg (aaaa-kk-pp)
- 6) salvestamiskoht ja olukorra lühikirjeldus, kui võimalik
- 7) kasutuspiirangud, kui neid on (sh märge selle kohta, kas ja millised andmed ja/või helifaili(d) võib teha kättesaadavaks infosüsteemi Kivike kaudu), piirangute kehtivustähtaeg
- 8) esitaja(te)/intervjueeritava(te) nimed, sünniajad, elukohad (NB! esitajate kontaktandmeid ei avalikustata, need on vajalikud ainult arhiivitöötajatele, et vajadusel inimestega ühendust võtta, kui tekib täiendavaid küsimusi; uusi küsitluskavu jms saata jne)
- 9) säiliku üldine sisukirjeldus (lühike, kokkuvõtlik)

Igal esitajal/intervjueeritaval on õigus seada piiranguid temalt salvestatud materjalile, seetõttu tuleks juba kogumise käigus kas salvestatuna või kirjalikult (lepinguna) fikseerida, mil moel tohib salvestust edaspidi kasutada.

II. Sisukirjelduse tegemiseks on erinevad võimalused:

- 1) Sisuliselt kokkukuuluva materjali (nt ühe intervjuu, mis koosneb mitmest helifailist) kirjeldamine failide kaupa (1 fail = 1 pala) – sel juhul tuleb mingi täpsema lõigu või teema leidmiseks tulevikus läbi kuulata terve fail; vt NÄIDE 1
- 2) Kirjeldatavate failide jagamine omakorda mitmeks väiksemaks sisuliseks üksuseks ehk palaks – sel juhul on tulevikus lihtsam leida minigt konkreetset lõiku või teemat; vt NÄIDE 2

NÄIDE 1
(1 fail = 1 pala)

Nimestiku osad:

- Säiliku (nt üks intervjuu) esialgne nimi ja number: koguja nimi ja säiliku järjekorranumber
- Üldandmed
- Säiliku üldine sisukirjeldus (lühike, kokkuvõtlik)
- Failinimi
- Palakirjeldus:
 - pala number
 - pala algussõnad
 - pala sisukirjeldus ja/või märksõnad (vt märksõnaloend: https://kivike.kirmus.ee/index.php?dok_id=64&module=2&op=)
 - žanrimääratlused (vt žanriloend: <http://www.folklore.ee/era/leidmine/index.html>)

Kask_Zoom_1 (= esimene säilik)

Projekt: Kursi välitööd 2010

Küsitaja: Kaie Kask, snd.1947, lõpetanud TRÜ vene filoloogia; Tartu, Eha 24, tel. 7441744

Salvestaja: Mari Kask, marikask@gmail.com

Nimestiku koostaja: Kaie Kask

Salvesti: ZoomH1

Kogumisaeg: 2010-06-29 (aa-kk-pp) pealelõunasel ajal

Kogumiskoht: Tartu, Riia tn. 24, elutoas, mikrofon pingil istujate ees. Pinki tuleb aegajalt liigutada, et vestlejal mugavam istuda. Pere liikmeid liigub meist mööda.

Kasutuspiirang: helifailide avalikustamiseks (ka Kivikeses) küsida luba Karl Talimalt, piirang kehtib aastani 2025

Esitaja: Karl Talima (snd. Tolmann, eestistatud 1936); snd. 1929-03-29, elukoht: Tartu, Mõisavahe 12-2, tel. 73720976

päritolukoht: Kursi khk., Altnurga k., Jaani t.

Sisukirjeldus: intervjuu Karl Talimaga: lapsepõlv vanaema juures

ZM-0204-01 (= täpne failinimi või selle algusosa)

1 Koolivaheaeg maale ... (tuberkuloosi haigestumine, ravi hanerasva ja meega, raviveega allikas Valma küla lähedal metsas, lemmikmänguasjadeks puulehed)

lapsepõlv, haigus, ravimine, allikas, mänguasi biogr/uk: med/andm mng

ZM - 0204-02

2 Noh, kus need sakslased ... (venelaste ja sakslaste erinevus pesemisel, toidupuudus - otsiti metsast linnumune, vanaema unenäod ennustavad surma ja repressioone) **vene, saksa, sõda, küla, toit, muna, uneenne** aj/ol/uk/j

ZM - 0204-03

3 Taha pesema siis meie kohe jõe ... (sakslaste ja hobuste ujutamine jõe ääres, hobuste haigused; jões koht, kus uputakse; südamelähedased kohad ja puud kodumetsas; kaardimoori ennustused) **saksa, hobune, jõgi, uppumine,**

pärimuspaik, puu, enne aj/uk/muist

ZM - 0204-04 KUSTUTADA!

ZM - 0204-05

4 Laule oli veel... (sünnipäevalaul; Mäe otsas kaljulossis) **sünnipäev,**
laulmine uk/ul

NÄIDE 2

(1 fail jagatud mitmeks palaks)

Nimestiku osad:

- Säiliku (nt üks intervjuu) esialgne nimi ja number: koguja nimi ja säiliku järjekorranumber
- Üldandmed
- Säiliku üldine sisukirjeldus (lühike, kokkuvõtlik)
- Failinimi
- Palakirjeldus:
 - pala number
 - pala algus- ja lõpuaeg
 - pala algussõnad
 - pala sisukirjeldus ja/või märksõnad (vt märksõnaloend:
https://kivike.kirmus.ee/index.php?dok_id=64&module=2&op=)
 - žanrimääratlused (vt žanriloend:
<http://www.folklore.ee/era/leidmine/index.html>)

Andreas_Zoom_5 (= viies säilik)

Projekt: Siberi setod 2007

Finantseerimine: Eesti Rahvuskultuuri Fond (isikustipendiumid) ja Rahvuskaaslaste programm

Kogujad: Andreas Kalkun, snd. 1977, andreas@folklore.ee; Anu Korb, snd.1950, korb@folklore.ee

Nimestikud koostas Andreas Kalkun

Salvesti: ZoomH2

Kasutuspiirang: salvestuste avaldamissoovi korral (ka helifailide internetis avalikustamiseks) võtta ühendust Andreas Kalkuni või Anu Korbiga aastani 2050; andmestik (nimestik) on avalikuks kasutamiseks (ka internetis)

Esitaja: Olga Kaup (neiuna Grigorjevna), snd. 1928, Venemaa, Krasnojarski krai, Bulatnovka k.

Sisukirjeldus: intervjuu Olga Kaupiga: väljarändamine, usk, kombed Siberis, kolhoosiaeg

ZM_0005--01 (= täpne failinimi või selle aligusosa)

1 00.00.00 – 00.03.32 Sis Bulatnova ... (Mehe vanemad Eestimaalt Bulatnova külla; Hait vanem küla; hutarid aeti enne sõda külla.) **asustus, küla** andm/ol

2 00.03.33 – 00.13.51 A Haidah oll' kerik ka ... (Haida kirik, ristimine. Pühädsenulk. Käsitöö. Eesti surnuaed Bulatnovas. Eestlastel teine usk. Piisläsed, laupäeval püha ja pühapäeval tööpäev.) **ristsed, toit, ikoon/pühane, käsitöö, jaanipäev, peetripäev, usulahk, eesti, vene, kalmistu** uk/ol/etn

3 00.13.52 – 00.24.37 Sääll oll' pall'o inemiisi ... (**Talukohad**. Mehe surm. **Surnupesemine**. Surnukartus. Surnupesuseep **kooljaluu** raviks. Surnupesuanum. Surnu **riided**. Surnu vaatajad panevad **raha** surnu rinnale, üheksandal päeval ostetakse **viina** selle eest. **Mälestuspäevad**. Eestlased ei mälesta surnuid, surnuaial käivad ainult **jaanipäeval**. Eesti meest mälestas nagu seto/venelane. **Kirstud** vereva rõivaga. **Hauakaevaja**. Alguses **rist**, siis mälestusmärk.) ol/uk med

ZM_0005--03

00.00.00 – 00.03.08 KUSTUTADA!

4 00.03.09 – 00.07.05 A ti täämbä käü-s Haidah? ... (**Sünnitamine** enne ja nüüd. Ämm võtis lapsed vastu. Sünnitas poeg Valeri põllul. **Naba** lõikamine. Poeg sündis „kinnastega“. Jumalaraamat – **taevakiri**. **Õnnistamine**, **kirikute** lõhkumine **sõja** järel.) uk/j

Nõuanded, kommentaarid, vormistamissoovitused

- 1) Kui mingi osa salvestusest soovitakse kustutada, tuleks ka see täpselt ajavahemikuna näidata.
- 2) Kui pala algab intervjuueerija küsimusega, võikski algussõnadena kirja panna terve küsimuse; muul juhul esimesed 3-5 sõna.
- 3) Sisukirjelduses palume kasutada võimalikult palju nimetavat käänat, see soodustab vabasõnalist otsingut andmebaasis. (Nt: Isa küüditamine ja uue olukorraga kohanemine. Mitte: Isa küüditamisest ja uue olukorraga kohanemisest).
- 4) Sisukirjelduse ja märksõnade omavaheline osakaal sõltub materjalist ja eelistustest: kui välja tuua rohkesti märksõnu, võib sisukirjeldus olla hästi napp või üldse puududa; kui sisukirjeldus on põhjalik, leiduvad märksõnad enamasti juba selle sees ning need võib lihtsalt paksus kirjas esile tõsta, mitte uuesti korrata.
- 5) ERA märksõnaloendit saab täiendada! Saatke palun märksõnad, mis teie arvates tuleks loendisse lisada, arhivaarile. Ettepanekuid märksõnade lisamiseks saab teha ka Kivikeses (Minu Kivike).
- 6) Kui folkloristliku žanri määramine on liiga raske või töömahukas, märkige palun žanriks lihtsalt: l (laul), j (jutt), pillil (pillilugu), t (tants), mng (mäng)
- 7) Tehniliselt võiks erinevat tüüpi andmed olla üksteisest eraldatud tabulaatoriga, sisukirjeldus parema eristumise huvides sulgudes.
- 8) Tavapärased lühendid palume kirjutada punktiga (snd., k., jm.), algus- ja lõpuajad kolmekohalistena (00:00:25), heli algussõnade järel kolm punkti, märksõnad paksus kirjas ja üksteisest komadega eraldatud (VÕI sisukirjelduse sees paksus kirjas esile tõstetud), žanrilühendid punktita (vt žanriloend), žanrilühendite vahel kaldkriipsud.